

Glede na vse to je arhitekt predlagal ureditev štirih suhih stranišč, dostopnih od zunaj, in prostor za plinske jeklenke, vse skupaj pod podaljšano streho na strani proti Vršacu, kar ne bi kazilo sedanjega videza. Poleg tega je dejal, da je potrebna strokovno neoporečna izvedba zaščite vodne cisterne pred mehanskimi poškodbami in montažno prekritje za zimski čas. Kar zadeva pitno vodo, je sedanje črpanje iz Triglavskega jezera neprimerno, ker je ta voda oporečna, poleg tega pa je kršen 13. člen Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki prepoveduje spreminjanje na vodah in poseganje v naravne znamenitosti. Če bo PD Radeče skupaj s tamkajšnjo papirnico lahko zbralo dovolj denarja, predlaga arhitekt izgradnjo novega vodovoda ob studencu pod Vršacem.

OSKRBNIK LETA

Ob koncu tega dolgega zapisnika je arhitekt Janez Bizjak zapisal:

»Koča in njena okolica sta vzorno čisti. Nikjer ni videti odpadkov, ker jih oskrbnik

sproti pospravlja. PD Radeče in Zasavska koča bi morala biti zgled vsem drugim postojankam v Julijcih (podobno skrb za smeti in čistočo okrog planinske postojanke le še na Kredarici).

O oskrbniku in počutju obiskovalcev Zasavske koče slišimo od več strani same pohvale. Ker so takšni oskrbniki zelo redki, je prav, da Gospodarska komisija skupaj s planinskim društvom naredita vse, da oskrbnik ostane, to pa še toliko bolj, ker ga delo v Zasavski koči veseli. Ne smemo namreč pozabiti, da so eden od glavnih problemov planinskega gospodarstva prav oskrbniki planinskih postojank, zato pomagajmo tistim, s katerimi so planinci zadovoljni.

V zvezi z Zasavsko kočo se mi je utrnila misel, da bi Gospodarska komisija ali Planinska zveza Slovenije začela akcijo 'Najboljša koča in najboljši oskrbnik leta'. Na koncu vsake poletne sezone bi proglasili najboljšo in najboljšega: pohvaljenim v oddolžitve in veselje, ostalim za spodbudo.«

ZGLEDNO UREJENA ZASAVSKA KOČA NA PREHODAVCIH

BRANKO MEJAŠ – OSKRBNIK LETA 1989

IVANKA KOROŠEČ

Tri dni smo hodili okoli Triglava. Vreme nam je bilo naklonjeno, razpoloženje je bilo od sile prijetno. Obiskali smo osem planinskih postojank, od katerih so bile vse dobro oskrbovane in njihovi oskrbniki zvečine prijazni ljudje. Med njimi pa je še posebno izstopal oskrbnik Branko Mejaš.

Tisti dan smo prišli od Planike prek vrha Triglava do Doliča in se nato vzpeli čez Hribarice. Nismo se spustili k tretjemu triglavskemu jezeru, ampak smo zavili na desno, proti koči na Prehodavcih, ki se vidi že od daleč. Pot se nam je nenadoma izgubila, zašli smo med velikimi skalnimi balvani. Morda je markirano stezo zasul plaz. Zato smo jo ubrali kar počez. Naš vodnik je plezal naprej in se razgledoval desno in levo, da je našel lažje prehode in sestope, posebno za ženski del družbe. Končno smo prišli do jezera, kjer sem si v čisti jezerski vodi sprala potne srage z obraza. Po stezici smo se od tod vzpeli do koče, katere okna gledajo po Dolini triglavskih jezer.

Iz kuhinje je prihitel oskrbnik, nas pri srčno pozdravil in brez narejene prijaznosti vprašal, s čim nam lahko postreže. Pivo, sokovi, čaj — vse je bilo v hipu na mizi, kot da je pričakoval ravno nas.

Posedli smo okrog mize in šele tedaj domemli, da je pravi užitek v počitku le, če

si zares utrujen. Mišice so se zmeščale in sprostile, klop in miza sta postala najbolj prijeten prostorček pod soncem. Opazovali smo oskrbnika, ki je žigosal transverzalne knjižice, prodajal pijačo, nadzoroval delo v kuhinji, dajal planincem informacije o prenočiščih; vse mu je šlo gladko in hitro od rok. Kljub zaposlenosti je še imel čas, da je prisedel za našo mizo: Branko Mejaš, rojen 13. decembra 1954 v Celju.

Zaposlen je v tovarni papirja Radeče. Z ženo Jožico, ki je zdaj stopila na njegovo mesto za točilnim pultom, sta bila poleti leta 1987 prvič oskrbnika. Prejšnje osebje v koči se ni razumelo med seboj, zato so to leto posadko na novo oblikovali. Planinsko društvo Radeče se je obrnilo na Branka, ki ni kaj dosti okleval. Ko so sklenili, da tovarna papirja vzame v redno delovno razmerje še ženo Jožico, ki je sicer trgovka, sta prišla, bila zadovoljna in sta se pod Triglav vrnila tudi še predlanskim in lani. Branko se je namreč novim razmeram hitro in lahko privadil; nasploh je zelo prilagodljiv in rad dela med ljudmi in za ljudi.

Najprej je bilo prvo leto treba v koči vzpostaviti red, saj je bila zanemarjena, da je bilo kaj. Okolica je bila tudi vsa onesnažena; očistili so jo in nabrali za poln tovarnjak ropotije.

Koča je bila zgrajena po vojni na mestu nekdanje stražarnice in stoji na nadmorski

višini 2050 metrov. Ima 39 ležišč, v bivaku pa še 16. Poleg domačih planincev prihajajo tudi Italijani, Nemci, Madžari, Čehi. Tudi prenočujejo največ tuji gostje, saj domači planinci stremijo za tem, da pridejo v enem dnevu čim višje in čim bližje Triglavu in navadno prenočujejo v Planiki, na Kredarici ali na Doliču. Tujcem pa se ne mudi tako.

Branko je s preskrbo zadovoljen. Dobavljajo mu v glavnem iz Trente, kar pa se tam ne dobi, naroči v Radečah in mu prinesejo. Iz Trente mu nosijo živila s konji, treba pa je vedno imeti dovolj zaloge, da mu česa ne zmanjka. Dobiti je mogoče več vrst hrane; najpogosteje naročajo planinci žgance, enolončnice, mleko in golaž, dobi pa se tudi marsikaj drugega po naročilu. Velik problem je skladišče; če bi imeli ustrezen prostor, bi mu lahko dobavljali živila s helikopterjem, kar bi bilo ceneje.

Problem, na katerega Branko večkrat naloži, je tudi to, da se nosači otepajo prenašanja nafte, to pa nujno potrebujejo za agregat, ki jih oskrbuje z elektriko, pogonja pa tudi črpalko za vodo. Lažje je nositi pivo kot pa nafto, po kateri smrdiš ves teden.

Glede reda in discipline je Branko nepopustljiv. Mnenja je, naj bo kočja za planince in ne za pijance. Veselice naj raje prirejajo v dolini. Ne pusti, da bi hodili v gozdarjih po spalnici, jedli na posteljah in drobili jestvine po odejah. Trije ljudje ne morejo v koči peti pozno v noč, če 30 ljudi spi in se pripravlja na zahtevne ture naslednjega dne.

Branko je povedal tudi primer, kako je neki tuj turist prišel s psom v kočjo, si naročil hrano, malo pojedel, ostanek pa dal psu. Še zdaj je ogorčen, če se spomni tega dogodka. A je prav po salomonsko rešil ta primer. Vljudno je tujcu zavil krožnik in mu ga seveda tudi zaračunal — pa naj ga nese, kamor hoče. Saj bi sicer še govorili, da na Prehodavcih psi in ljudje jedo iz istih krožnikov!

Seveda je to ekstremen primer. Res pa je, da pri delu z ljudmi človek marsikaj doživi.

Posadka na Prehodavcih je bila vsa tri leta zadovoljna. Celo zelo zadovoljna (in to lahko vsak opazi), ker odlično opravlja svoje delo. In vprašanje pa, ali so zadovoljni zaradi visokih osebnih dohodkov, se je Branko samo nasmehnil: tako delo ni nikoli dovolj plačano, saj se njihov delavnik začne že ob peti uri, konča pa šele ob enajstih zvečer. Če bi trajalo dalj časa, bi verjetno težko zdržali, tako pa je to za tri mesece prijetna sprememba, nekaj novega, nekaj posebnega.

Branko se je v tovarni izobraževal ob delu za šoferja in tako mu poleg rednega dopusta pripada še 36 dni študijskega dopusta. Do pred nekaj let sta pozimi z ženo Jožico smučala, leta 1986 pa si je zlomil roko in je potem to dejavnost nekoliko opustil.

Pred Zasavsko kočjo (od desne proti levi): Branko in Jožica Mejaš ter nosač iz Trente Lojze Kravanja, sedi pomočnik v koči Joško Knez

Z Jožico sta tri leta zapored po tri mesece živela v rajju pod Triglavom, gorski vršaci so bili njuni najbližji sosede. Od kočje na Prehodavcih so možne različne ture — na Veliko Špičje je 2,5 ure hoje, na Vršac 45 minut, na Kanjavec dve uri, na Zelnarico prav tako. Vendar je Branko odkrito priznal, da še nikoli ni bil na nobenem od teh vrhov. Še več: sploh ne hodi v gore! In ko smo se mu vsi čudili, je še dalje stopnjeval naše presenečenje: v višinah čuti strah; niti na misel mu ne pride, da bi šel kdaj na Triglav, saj bi se mu vrtelo do omedlevice. Ves v svojem elementu in zelo samozavesten pa je v koči.

Vstal je, prihajali so novi gostje in moral se je posvetiti tudi njim.

Ko smo odhajali po pobočju, kjer v skledasti globeli leži prvo triglavsko jezero, nam je Branko Mejaš pomahal: »Srečno!« Srečno tudi tebi, Branko, in še dalje razveseljuj planince in obiskovalce s svojim toplim sprejemom!

Vsak prispevek v Planinskem vestniku honoriramo, kar je v časih sedanje druginje vsekakor zanimiv podatek. Zato hkrati s prispevkom za PV pošljite tudi svoj natančen naslov in številko žiro računa!